

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**ETAPA JUDEȚEANĂ/SECTOARELOR
MUNICIPIULUI BUCUREȘTI A
OLIMPIADELOR NAȚIONALE ȘCOLARE -
2023**

Proba scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA SLOVACĂ MATERNĂ
Clasa a VII-a**

Numele: .....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele: .....

Școala de proveniență: .....

Centrul de olimpiadă: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Pozorne si prečítajte uvedenú ukážku:

Pred jarmokom dva týždne, každý deň som krajciare vyberal, čítal, „ako keby sa ti šli okotiť“, posmievali sa mi domáci a krajciarov nikdy nebolo vyše štyridsať, a celé leto som gazdoval, a za hrabačku boli mi dali dvadsaťkrajciarnik, a starý otec na mena šesták. Nezgazdoval som nič (z čoho mi hneď prorokovali budúcnosť), iba tie som rozmenil, aby bolo aspoň naoko viac.

Radvanský jarmok trvá v kalendári za tri dni, v skutočnosti ale býval vtedy aj do týždňa. Svet z okolitých dedín, ba stolíc rád sa tam zaopatruje hlavne zimným habitom. Aj krem toho každý má kupovať „jarmočnô“, alebo aj predávať čo-to, a kto nie, ide sa podívať, mládež vytancovať, a je to už taký zvyk, že sú vtedy dediny prázdne – všetko je na jarmoku. Tolko sveta, že ja ako chlapec len som sa vtisol do úzkej ulice medzi šiatre, roztiahol trocha ruky a – už ma niesli na desať aj dvadsať krokov, čo mi nohy zeme nedošli. Tak sme to robievali chlapci, ktorí sme sa nebáli, že sa stratíme, alebo nedostaneme bočnými uličkami zase kam chceme. A ja som už v tie časy, z ktorých je moja rozprávka, chodil v Bystrici do školy a v Radvani som mal veľkú rodinu, a keď bol planý čas, nešiel som večer domov na dedinu, ale do Radvane. [...]

Ja som už tri dni býval v Radvani, vlastne na jarmoku, ale na tretí večer mi odkázali, aby som prišiel domov, že ráno budem zaháňať jalovicu do trhu. Za tri dni už som sa bol najedol medovníkov, dýň, cukrového, tureckého chleba, fíg a pomarančov, že som už nemal ani krajciara, ba som už kde-akú rodinu a známeho bol pošklbol o krajciar-dva. A peniaze mali byť na hodinky!

Všetku nádej počal som skladať v jalovici, poťažne v starom otcovi, či totiž jalovicu dobre predá a akej bude vôle. Večer som teda šiel domov a bol som hrozne poslušný a ráno zaháňal jalovicu, že vždy bola starému otcovi na päťách, alebo ho ešte aj povliekla na kuse.

Starý otec si totiž chcel kabát zimný kúpiť. Ale aby si jarmočníci nemysleli, že on kvôli kabátu ide do jarmoku, nie, on ide z Bystrice z trhu a do Radvane len tak kuknúť pre obyčaj a len tak, ak by sa trafilo dobrô vybrať, nuž nepoviem... takto sa shovárali celý večer, aj po ceste cudzím tak rozprávali... Vlastne ale preto sme šli jalovicu predáť, že bolo menej sena, peňazí bolo treba na kadečo, a aj kabát mal starý otec nanič veľmi. Myslel si, že už zomrie aj v tom starom, a tak odkladal, ale keď za deväť zím nezomieral, musel kúpiť kabát nový, čo mu ako tvrdo prišlo pre obavu, že ho už nezoderie.

Stará mať dobadkala (lebo mala veľa otlakov) sa až za nami na trh do Bystrice s košíkom na ruke, vo veľmi šedivej až zelenej hodvábanej šatke, schválne takej, aby sme ju poznať mohli, ak by sme sa totiž rozišli. Rysuľu sme tak predávali, že ja som bol „za gazdu“, starý otec a stará mať kupovali, aby sme robili lepšiu vôľu pravým kupcom, a keď nešlo na prvom mieste, previedli sme ju na druhé a konečne na treťom šťastlivo predali priekupcovi na Mičinú. Ten nás nepoznal, ako ľudí z druhej strany Hrona, a uveril našu bájkú o teľati.

1. Napište meno autora a názov poviedky, do ktorej patrí ukážka.

2 body

2. Napište, čo robil rozprávač (Jožko) dva týždne pred jarmokom a ako na to reagovali domáci.

4 body

3. Vyberte jednu z uvedených možností:

2 body

Rozprávač (Jožko) dostal od starého otca na mena:

a) 26 krajciarov

b) 12 šestákov

c) 2 šestáky

d) 1 šesták

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Vyberte jednu z uvedených možností:

2 body

Starý otec si išiel na trh kúpiť:

a) seno

b) jalovicu

c) kabát

d) hodinky

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

5. Označte písmenom X pravdivosť, respektíve nepravdivosť každého výroku, vychádzajúc z informácií uvedených v danej ukážke.

4 body

Výrok	Pravdivý	Nepravdivý
a) Rozprávač (Jožko) si rozmenil peniaze, aby ich bolo aspoň na oko viac.		
b) Radvanský jarmok trval v kalendári týždeň.		
c) Na tretí deň rozprávač (Jožko) musel ísť zaháňať jalovicu rodičom.		
d) Jalovicu predali tak, že rozprávač (Jožko) bol „za gazdu“.		

6. Vysvetlite slovné spojenia: „prorokovať budúcnosť“, „nemáť ani krajciara“.

6 bodov

---

7. Napíšte, formou poznámky, dve informácie o starých rodičoch rozprávača (Jožka).

4 body

---

8. V rozsahu desiatich riadkov napíšte obsah citovanej ukážky?

6 bodov

Subiectul al II-lea

30 de puncte

Je daný nasledovný text:

Asi v roku 1510 norimberský hodinár Peter Henlein použil namiesto závažia pero a zostrojil prvé vreckové hodinky. O 25 rokov neskôr ich zdokonalil Jakub Zech z Prahy. Jeho výrobky poznali ďaleko za hranicami vlasti. Tieto hodinky dostali názov norimberské vajce, keďže boli zostrojené v Norimbergu. Tešili sa veľkému záujmu a slúžili až do konca 19. storočia.

Vrchol rozvoja dosiahlo hodinárstvo na prelome 16. a 17. storočia. Koncom 17. a začiatkom 18. storočia vznikajú prvé manufaktúry, začiatkom 19. storočia prvé továrne na výrobu hodín a hodínok a majstri strácajú na význame.

Továrenskú výrobu zaviedli najmä vo Švajčiarsku a deľbou práce dosiahli nielen nižšie ceny, ale i vysokú presnosť. Švajčiarsko sa postupne stávalo hodinárskou veľmocou. Jeho výrobky zaplavovali svet a boli symbolom spoľahlivosti. Medzičasom sa hodinárskou veľmocou stali i USA a Rusko, ktoré v roku 1974 vyrobilo vyše 51 miliónov kusov hodín a hodínok, z čoho časť sa dostala na zahraničné trhy. Masová produkcia sa rozbehla aj v Japonsku a Nemecku.

Norimberské vajce ustavične podliehalo zmenám, stále sa zdokonaľovalo.

Zdroj: *dobrehodinky.sk*

1. Označte rad, v ktorom sú správne napísané vybrané slová.

3 body

- a) prebitok, rýchly, zamykať, pitilik
- b) Bystrica, osýpky, kopito, priesmik
- c) rytmus, pyžamo, vikať, prezívať
- d) sychravý, bydlisko, zmysel, jazyk

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

2. Vyberte jednu z viet, v ktorej sa nachádzajú antonymá.

3 body

- a) Na čaj bola poskytnutá zľava práve vtedy, keď sa sprava vracal predajca čaju.
- b) Kto nedobre kúpi, ten ani nemá radosť z kúpy.
- c) Dolná časť stoniek je pokrytá jemnými chlpkami, zatiaľ čo horná časť je úplne hladká.
- d) Nedávno ešte smútil, no teraz na nás uprel veselý pohľad.

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

3. Určte, v ktorom riadku sú iba všeobecné podstatné mená.

3 body

- a) Austrálii, cestách, listy, kúpiť
- b) hodinky, cestách, účinky, koľajniciach
- c) rásť, koľajniciach, cestách, čakanka
- d) Severnej Amerike, záhradke, čaj, účinky

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

4. Určte, v ktorom riadku sú iba slovesá v prítomnom čase.

3 body

- a) opravoval, vznikli, existuje, zaoberal sa
- b) banuje, ožíva, zaoberá sa, funguje
- c) utíchne, existuje, opravoval, vzniká
- d) zabudol, existovalo, opravoval, vznikli

Písmeno zodpovedajúce správnej odpovedi je:

5. Stupňujte prídavné mená: jemný, srdečný, úspešný, výnimočný.

4 body

---

6. Napíšte v správnom tvare slová nachádzajúce sa v zátvorkách.

6 bodov

Rodinný domček je iný ako mestská bytovka. V (domček) _____, ktorý je výlučne váš, (vyskakovať) _____ iba tak vysoko, ako chcete. Nik vás nenúti do (vysoké) _____ záloh a energie, nik od vás bez (ľútosť) _____ nepýta peniaze do (fond) _____ oprav. Ak sa (rozhodnúť) _____ skĺznuť na nulový režim, povinnosť máte iba voči obci.

7. Z nasledujúcich viet vypíšte všetky podstatné mená a určte ich rod.

8 bodov

Potrebuje len slnko. Nájdete ju na lúkach, v lesoch a možno aj vo vlastnej záhrade.

A large rectangular area with rounded corners, outlined in blue, containing 25 horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and extend across the width of the box.